

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **S. v.o.s.**, K. IČO: X., právne zast. JUDr. J. P., advokátom, N., proti žalovanému **Ing. Š. P.**, V., **správca konkurznej podstaty úpadcu S.-S. P. a. s.**, Ž. IČO: X. právne zast. JUDr. M. L. PhD., advokátom, J., **o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12. februára 2009, č. k. 34Cbi/22/2005-Sn-422, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12. februára 2009, č. k. 34Cbi/22/2005-Sn-422 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 12.02.2009, č. k. 34Cbi/22/2005-Sn-422 uložil žalovanému povinnosť vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu S.-S. P. a.s., B., IČO: X. nehnuteľností: výrobná hala na parcele číslo X., administratívna budova súp. č. X. na parcele číslo X., zámočnícka dielňa na parcele číslo X., kotolňa na parcele X., skládka paliva na parcele číslo X., parcela číslo X. - zastavané plochy o výmere 16 105 m², parcela číslo X. - ostatné plochy o výmere 155 m², parcela číslo X. - zastavané plochy o výmere 551 m², parcela číslo X. - ostatné plochy o výmere 1 606 m², parcela číslo X. - zastavané plochy o výmere 280 m², parcela číslo X. - zastavané plochy o výmere 1 792 m², parcela číslo X. - zastavané plochy o výmere 539 m², parcela číslo X. - zastavané plochy o výmere 552 m², parcela číslo X. - zastavané plochy o výmere 214 m², parcela číslo X. - zastavané plochy o výmere 265 m², nachádzajúce sa v katastrálnom území K., zapísané v katastri nehnuteľností

Správy katastra v Č. na liste vlastníctva číslo X. a žeriav portálový MB 1645, rok výroby 1989, výrobné číslo 171-40 a žeriav vežový MB 110, rok výroby 1976, výrobné číslo 270715.

V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 8.10.1998 Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 51-24K312/98 vyhlásil na majetok dlžníka S.-S. P. a.s., Ž. konkurz a do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovil JUDr. M. C., ktorý predložil konkurznému súdu súpis konkurznej podstaty, v ktorom tvrdí, že v rozpore s dobrými mravmi a obchodnými zvyklosťami došlo k transferu úpadcu do vlastníctva iného subjektu. Súpis podstaty aj o predmetné žeriavy, ktorých vylúčenia sa z konkurznej podstaty domáha žalobca, doplnil správca Ing. Š. P., ktorého do funkcie správcu ustanovil konkurzný súd uznesením zo dňa 28.04.2004, č. k. 51-24K312/98- 984. Krajský súd v Banskej Bystrici uložil uznesením č. k. 51-24K 312/98-1302 zo dňa 14.01.2005 M. P., konateľovi obchodných spoločností N., s.r.o., Č., IČO: X., S., s.r.o., Č., IČO: X. a zástupcovi spoločníkov, ktorými sú uvedené obchodné spoločnosti v obchodnej spoločnosti S. v.o.s., K. IČO: X., aby podal žalobu o vylúčenie predmetných vecí z konkurznej podstaty úpadcu S.-S. P. a.s., Ž.. Žalobca v stanovenej lehote podal vylučovaciu žalobu, v ktorej sa domáhal, že z konkurznej podstaty sú vylúčené nehnuteľnosti z dôvodu, že je ich vlastníkom. Na základe zisteného skutkového stavu z vykonaných dôkazov dospel súd k záveru, že na jednej strane Zákon o konkurze a vyrovnaní ukladá správcovi konkurznej podstaty úpadcu povinnosť postupovať pri zostavovaní súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty s náležitou odbornou starostlivosťou a zapísať do tohto súpisu všetko o čom má za to, že patrí do konkurznej podstaty, tak na strane druhej dáva osobám (tzv. tretím osobám), ktoré sa cítia uvedeným zápisom konkrétnej veci do podstaty dotknuté, aby podali žalobu o vylúčenie tejto veci z konkurznej podstaty na súde, ktorý na majetok úpadcu vyhlásil konkurz. Takzvané vylučovacie žaloby sa spravidla opierajú o vlastnícke právo navrhovateľa k veci, ktorej vylúčenia z konkurznej podstaty sa podanou žalobou domáha, a aj keď sa výrokom rozsudku nerieši v konaní o vylúčení veci z konkurznej podstaty vlastnícke právo k tejto veci, súd otázku vlastníckeho práva k predmetnej veci skúma ako otázku predbežnú, pričom v odôvodnení rozhodnutia sa s ňou musí vysporiadať. Právnym dôvodom na vylúčenie vecí z konkurznej podstaty úpadcu môže byť u navrhovateľa vlastníctvo, spoluvlastníctvo, ako aj držba veci a tento dôvod musí existovať v čase uplatňovania nároku. Nemožno sa úspešne domáhať vylúčenia veci, ktorá aj po vyhlásení konkurzu zostáva vo vlastníctve úpadcu.

V tomto prípade žalovaný vo svojich vyjadreniach vlastníctvo žalobcu k výrobnjej hale a ostatným nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k. ú. K., zapísané v katastri nehnuteľností Správy katastra v Č. na liste vlastníctva číslo X., ktoré sú predmetom tohto

sporu, spochybnil tým, že právne úkony na základe ktorých boli prevedené tieto nehnuteľnosti z vlastníctva úpadcu, sú absolútne neplatné pre rozpor s dobrými mravmi. Podľa súdu vlastníctvo nehnuteľností žalobcu je preukázané výpisom z katastra nehnuteľností LV č. X. pre k. ú. K., zapísané v katastri nehnuteľností Správy katastra v Č. Predmetom tohto konania nie je určenie, či právne úkony na základe ktorých boli prevedené tieto nehnuteľnosti z vlastníctva úpadcu, sú absolútne neplatné pre rozpor s dobrými mravmi. Prevod vlastníctva nehnuteľností úpadcu S.-S. P. a.s., Ž. do spoločnosti N., s.r.o., Č. odsúhlasilo valné zhromaždenie úpadcu, ktoré dňa 10.03.1997 odsúhlasilo alternatívy spojenia s inou obchodnou spoločnosťou majetkovým vkladom do inej spoločnosti a súhlas s prevzatím záväzku na nový vklad do spoločnosti N., s.r.o., vkladov nehnuteľností vyslovila aj Dozorná rada úpadcu.

Vyhlásenie o vklade nehnuteľností do spoločnosti N., s.r.o. podľa názoru súdu nie je v rozpore s dobrými mravmi, voči S.-S. P. a.s., Ž., pretože ide o úkony, ktoré schválili všetky orgány spoločnosti.

Pri skúmaní otázky vlastníctva k žeriavu súd vychádzal z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého súčasťou veci je všetko, čo k nej podľa jej povahy patrí a nemôže byť oddelené bez toho, že by sa tým vec znehodnotila. Podľa fotodokumentácie, ktorú ako dôkaz predložil žalobca v konaní, je žeriav typom žeriavu, ktorý je súčasťou hlavnej veci v tomto prípade haly, v ktorej sa nachádza, pretože nemôže byť od nej oddelený bez toho, aby sa táto hala znehodnotila. Vo vyhlásení S.-S. P. a.s., Ž. o prevzatí záväzku k novému vkladu a vyhlásení o vklade nehnuteľností do spoločnosti N., s.r.o., Č. zo dňa 09.07.1997 a Vyhlásení spoločnosti N., s.r.o., Č. o vklade nehnuteľností do spoločnosti S. v.o.s., K. zo dňa 22.04.1999 je uvedené, že ide o predaj nehnuteľnosti s príslušenstvom, z čoho na základe vyššie uvedeného vyplýva, že príslušenstvom nehnuteľnosti bol aj žeriav portálový MB 1645, rok výroby 1989, výrobné číslo 171-40 a žeriav vežový MB 110, rok výroby 1976, výrobné číslo 270715, ktoré sú pevne, t. j. koľajnicami, spojené s odpredanou nehnuteľnosťou. Na základe uvedených skutočností súd návrhu na vylúčenie vecí z konkurznej podstaty v celom rozsahu vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že ich úspešnému žalobcovi nepriznal, nakoľko si ich neuplatnil ani nevyčíslil.

Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný a žiadal jeho zmenu, resp. zrušenie a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že vychádzajúc z rozsudku, prvostupňový súd rozhodol vo veci na základe fotodokumentácie, ktorú predložil ako dôkaz žalobca. Súd z fotodokumentácie mal za to, že žeriav spolu so žeriavovou dráhou, je takým

typom žeriavu, ktorý je súčasťou hlavnej veci. Takéto odôvodnenie je podľa názoru žalovaného nepresvedčivé, nakoľko súd neuvádza akými úvahami sa pri hodnotení tohto dôkazu riadil, čím v konečnom dôsledku takýmto postupom súdu došlo k vybočeniu z rámca spravodlivého procesu, pričom konanie trpí inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a zároveň sa neúspešnému účastníkovi takýmto postupom odňala možnosť konať pred súdom. Súd dospel na základe ďalších vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam podľa odvolateľa aj z toho dôvodu, že nijako nevysporiadal (nevyhodnotil) dôkazy, ktoré predložil a označil právny zástupca žalovaného, i keď napr. na pojednávaní dňa 28.02.2008 (str. 3 zápisnice z pojednávania) súd uvádza, že vzhľadom na vyjadrenie žalovaného odporcu, súd si dá obratom predložiť k nahliadnutiu spis vedený na tunajšom súde pod sp. zn. 52Cbi/23/06 s tým, že doklady potrebné a súvisiace s týmto sporom budú prefotené a doložené aj do tohto súdneho sporu. V prípade, ak by tak prvostupňový súd skutočne urobil, neunikol by jeho pozornosti označený dôkaz - súpis nepoužiteľného HIM vyvezeného ako oceľový šrot na predaj do K. Ž. z r. 1998, ktorý preukazuje nesúlad účtovného a skutočného stavu vecí vo vlastníctve úpadcu napr. u portálového žeriavu MB 1645 inv. č. 1449 rok výroby 1989 v nadobúdacej hodnote 1 131 456, ktorý bol pôvodne samostatne vedený ako HIM a podľa tohto dokladu, ktorý mal podpísať štatutárny orgán navrhovateľa vo funkcii štatutárneho orgánu úpadcu, mal byť ako nepoužiteľný HIM vyvezený ako oceľový šrot na predaj do K. Ž., pričom bol daný súhlas s vyradením tohto majetku v 10/98. Správca konkurznej podstaty po vykonaní úkonov za účelom spísania majetku patriaceho do súpisu podstaty však tento port. žeriav MB 1645, inv. č. 1449 správne zapísal do konkurznej podstaty dodatočným zápisom zo dňa 4.1.2005, nakoľko dospel k záveru, že tento žeriav reálne existuje a bol podľa jeho zistenia z účtovnej evidencie špekulatívne vyradený, a to na základe už uvedeného účtovného dokladu č. 185/10/1998. Podľa účtovného dokladu č. 185/10/1998, ktorý je podpísaný štatutárnym zástupcom a predsedom predstavenstva, mal byť z evidencie a vlastníctva úpadcu vyradený nepoužiteľný HIM, (ako huteľná vec) samostatne v účtovníctve evidovaná s vlastným právnym režimom a vyvezený ako oceľový šrot: portálový žeriav MB 1645 inv. č. 1449 rok výroby 1989 v nadobúdacej hodnote 1 131 456 . Návrhom žalobcu, v mene ktorého koná S., s.r.o. s jediným konateľom M. P. vo veci sp. zn 34Cbi 22/05 zo dňa 15.02.2005, žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu po viac ako šiestich rokoch od 10/98 sám potvrdzuje existenciu portálového žeriavu MB 1645 inv. č. 1449 rok výroby 1989 v nadobúdacej hodnote 1 131 456 a argumentuje, že je vlastníkom tohto portálového žeriavu, nakoľko tento je súčasťou výrobnjej haly postavenej na parcele č. X. Taktiež čo sa týka

vežového žeriavu MB 110 inv. č. 2707 nadobúdacia cena 470 467, tento mal byť taktiež podľa označeného dôkazu vyšrotovaný v rokoch 1989-1990, avšak podľa toho istého návrhu vo veci sp. zn 34Cbi 22/05 zo dňa 15.2.2005, žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu po viac ako šiestich rokoch od 10/98 sám potvrdzuje existenciu tohto portálového vežového žeriavu a argumentuje, že vlastníctvo vyplýva z vlastníctva vyššie uvedenej parcely číslo X. a výrobnjej haly na parcele č. X., lebo sú súčasťami ako veci hlavnej.

Žalovaný má za to, že argumentácia žalobcu prostredníctvom právneho zástupcu, že veci, ktoré sú predmetom žaloby sú súčasťou nehnuteľnosti, je aj vzhľadom na vyššie uvedené účelová. Ďalej má za to, že značná časť vecí označených v žalobe už nemôže slúžiť účelu, na ktorý boli určené. Predovšetkým má však za to, že veci označené v žalobe sú hmotné predmety, ktoré možno považovať za samostatnú vec v právnom zmysle. Poukazuje taktiež na významnú skutočnosť, že žeriav a žeriavová dráha boli do už vybudovanej haly vnesené ako samostatné hnutelné veci. Žalovaný je presvedčený, že vykonanie navrhnutých dôkazov, najmä ohliadky priestorov vo vlastníctve navrhovateľa, ktoré sú predmetom žaloby a vykonanie znaleckého dokazovania je pre náležité zistenie skutkového stavu potrebné. Podľa žalovaného argumentácia, že bez vecí uvedených v žalobe, dôjde k znehodnoteniu nehnuteľnosti a strate úžitkovej hodnoty nehnuteľnosti je vzhľadom na doteraz uvedené skutočnosti účelová a nepravdivá, o to viac ak sú veci nefunkčné a majú hodnotu šrotu, ako to u vecí, ktoré sú predmetom žaloby (1 sústruh hrotový, 1 kovoobrábaci stroj, obrázačka GH 560, 1 liatinová doska), potvrdil v konaní 52Cbi/23/06 sám štatutárny orgán žalobcu.

Podľa odvolateľa skutočnosť, že SKP mal k dispozícii neúplnú účtovnú evidenciu, ktorá neodzrkadľovala skutočný stav, ešte neznamená, že ostatné veci v evidencii neuvedené - neexistujú. Čo sa týka fotodokumentácie predloženej právnym zástupcom navrhovateľov, z tejto nemožno spoľahlivo vychádzať, nakoľko jednotlivé detailné snímky nepodávajú verný obraz o charaktere vecí na nich zobrazených. Trvá na tom, že za účelom určenia, či je možné demontovať jednotlivé v žalobe vymedzené veci z budovy a za účelom určenia, či sú jednotlivé veci funkčné a to nielen samostatne, ale predovšetkým vo vzájomnej spojitosti na seba nadväzujúceho výrobného procesu, ktorým argumentuje protistrana, mal súd určiť znalca. V rámci odvolacieho konania podľa ust. § 213 ods. 4 O.s.p. preto žalovaný opätovne navrhuje doplniť dokazovanie vykonaním ohliadky žeriavov a žeriavovej dráhy na mieste samom a ustanoviť znalca z odboru stavebníctva a taktiež strojárstva za účelom podania znaleckého posudku ohľadne vyššie uvedených skutočností. Podľa § 19 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch, znaleckú činnosť môže

vykonávať aj znalecký Ú., a preto za účelom vypracovania znaleckého posudku je podľa žalovaného vhodné ustanoviť znalca - Ú., Ž. v Ž.

Ohľadom oprávnenosti zaradenia nehnuteľností do súpisu podstaty, odvolateľ naďalej tvrdí, že jednotlivé právne úkony, v dôsledku ktorých došlo k scudzeniu majetku úpadcu, možno hodnotiť jednotlivo, ako aj vo vzájomnej súvislosti, ako konanie v rozpore s poctivým obchodným stykom a v rozpore s dobrými mravmi. Vychádzajúc z prvého z úkonov, a to vyhlásenia vkladateľa - úpadcu zo dňa 9.7.1997 má odvolateľ za preukázané, že takýmto jednostranným právnym úkonom sa vložil P. v jeho aktívnom vyjadrení do spoločnosti N., s.r.o., Č., pretože takýmto jednostranným úkonom vložil štatutárny orgán úpadcu všetok aktívny majetok samostatnej a účtovnej jednotky úpadcu. Je zrejmé, že vykonaním takéhoto jednostranného právneho úkonu zo dňa 9.7.1997 štatutárnym orgánom M. P., ktorý konal v mene úpadcu S.-S. P., a.s. Ž., došlo k porušeniu zákona, nakoľko obsah a účel takto vykonaného úkonu je v rozpore s ust. § 59 ods. 4, § 476 ods. 1, § 477 ods. 1 a § 480 Obchodného zákonníka, ktoré sú kogentnými ustanoveniami zákona. Pokiaľ predal všetky aktíva P., bol povinný predat' spolu s aktívami aj záväzky a pracovnoprávne vzťahy, a to za adekvátnu kúpnu cenu. Takéto konanie je zároveň konaním v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 Občianskeho zákonníka, ale aj v nadväznosti na § 265 Obchodného zákonníka. Za konanie v rozpore s dobrými mravmi možno hodnotiť takýto jednostranný právny úkon nielen z vyššie uvedených dôvodov, ale navyiac aj vzhľadom na skutočnosť, že tento úkon uskutočnil M. P. ako štatutárny orgán úpadcu a zároveň ako konateľ spoločnosti N., s.r.o., Č. a spoločník tejto spoločnosti, do ktorej aktíva úpadcu previedol. Ku dňu prevodu pritom existovali záväzky, okrem z pracovnoprávných vzťahov, aj vymáhateľné pohľadávky, minimálne vo výške 6 000 000 Sk. Objektívnym dôkazom o takomto tvrdení je podľa žalovaného aj existencia právoplatného uznesenia o vyhlásení konkurzu č. k. 51- 24K 312/98 z 08.10.1998. Keďže bolo zrejmé, že M. P. ako štatutárny orgán úpadcu previedol všetky aktíva úpadcu pri existencii pasív, podľa žalovaného muselo byť štatutárnemu orgánu úpadcu M. P. zrejmé, že subjekt S.-S. P., a.s. Ž. zanikne v dôsledku vyhlásenia konkurzu, nakoľko si nebude môcť naďalej bez aktív plniť svoje splatné záväzky. V dôsledku toho zanikne i jeho obchodný podiel v spoločnosti N., s.r.o., Č.. Okrem toho tento obchodný podiel ešte pred zánikom spoločnosti podľa žalovaného štatutárny orgán úpadcu -M. P. previedol na ďalšiu spoločnosť, od ktorej napokon tento podiel sám odkúpil, resp. bezplatne previedol. Takéto konanie taktiež možno podľa žalovaného hodnotiť ako konanie v rozpore s poctivým obchodným stykom a v rozpore s dobrými mravmi. Následnosť jednotlivých krokov a právnych úkonov štatutárneho orgánu úpadcu - M. P. hodnotiac ich vo vzájomnej súvislosti,

podľa žalovaného svedčí práve v prospech pravdivosti tvrdenia, že účelom uvedených úkonov bolo dostať majetok úpadcu mimo dosah veriteľov a hroziaceho konkurzu, ako v prospech pochybnej a účelovej hypotézy, že takýmito neplatnými úkonmi v rozpore s dobrými mravmi a zásadami poctivého obchodného styku, sledoval štatutárny orgán úpadcu záujmy spoločnosti.

Odvolaateľ má za to, že správca konkurznej podstaty zapísal do súpisu podstaty aj nehnuteľný majetok správne, nakoľko tento majetok (aktíva) v dôsledku neplatných právnych úkonov nikdy nebol z majetku úpadcu platne scudzený. Majetok (aktíva), ktorý bol predmetom jednotlivých právnych úkonov (najmä vyhlásenie o vklade nehnuteľností do spoločnosti N., s.r.o. zo dňa 09.07.1997, vyhlásenia o prevzatí záväzku k novému vkladu), nepochybne patrí do súpisu podstaty S.-S. P., a.s. Ž. „v konkurze“. Žalovaný sa naďalej pridrižiava argumentácie v predloženom podpornom dôkaze rozsudku Okresného súdu v Čadci sp. zn. 4Cb/25/2007-260, ICS: 5307202791 zo dňa 06.03.2008, ktorý v súvisiacej právnej veci všetky doteraz uvedené skutočnosti a právne názory potvrdzuje. V tomto smere považuje žalovaný rozhodnutie prvostupňového súdu za nezákonné, nakoľko prvostupňový súd sa dostatočne nevyporiadal s jeho argumentáciou, obmedzil sa iba na strohé konštatovanie, cit.: „Vyhlásenie o vklade nehnuteľností do spoločnosti N., s.r.o. podľa názoru súdu nie je v rozpore s dobrými mravmi, voči S.-S. P., a.s., Ž., pretože ide o úkony, ktoré schválili všetky orgány spoločnosti.“ Takéto strohé odôvodnenie prvostupňového súdu je nepresvedčivé, z rozsudku nevyplýva akými úvahami sa súd pri hodnotení rozhodného dôkazu riadil, súd sa nedostatočne vypořiadal s podrobnou argumentáciou žalovaného a jeho právneho zástupcu. Pri posúdení jednotlivých úkonov nemožno považovať za bezvýznamnú ani tú skutočnosť, že ovládajúcou osobou spoločností bol a je jediná osoba - M. P.. Žalovaný preto žiada, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietne, pričom žalovanému prizná náhradu trov konania, alternatívne napadnutý rozsudok zruší a vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že žalovaný v odvolaní neuviedol argument k nesprávosti právneho názoru súdu, že právny úkon vkladu nie je v rozpore s dobrými mravmi, lebo ho schválili všetky orgány spoločnosti. Žalobca k právnomu názoru súdu dopĺňa, že právny úkon vkladu majetku zo dňa 09.07.1997 predstavuje rozhodnutie spoločnosti, ktoré spadá pod právo vlastníka slobodne sa rozhodnúť o nakladaní so svojim majetkom a princíp zmluvnej voľnosti. Realizácia tohto práva preto nemôže byť správaním v rozpore s dobrými mravmi voči spoločnosti, najmä ak (ako v danej veci) vyjadruje vôľu všetkých orgánov spoločnosti a prostredníctvom nich aj majetkové práva

k samotnej spoločnosti. Žalovaný namiesto argumentácie proti právnomu názoru súdu uviedol skutočnosti, ktoré predstavujú námietku, že právny úkon vkladu zo dňa 09.07.1997, ktorým úpadca previedol svoj majetok je neplatný, lebo podľa jeho tvrdenia účelom právnych úkonov úpadcu bolo dostať jeho majetok mimo dosah veriteľov a hroziaceho konkurzu. Takéto skutkové tvrdenie o účele vkladu majetku ale ignoruje fakty, je tak nedôvodné a právny názor nesprávny. Žalobca zdôraznil, že právny pojem „dobré mravy“ v ust. § 39 Občianskeho zákonníka i právny pojem „ukrátenie uspokojenia pohľadávok veriteľov“ v ust. § 42a Občianskeho zákonníka a § 15 ZKV predstavujú zákonné pojmy a ich vzťah je určovaný ich významom. Rozhodujúca otázka v námietke žalovaného znie, či právny pojem „ukrátenie uspokojenia pohľadávok veriteľov“ svojim významom predstavuje prvok triedy predstavujúcej právny pojem „právny úkon, ktorý sa svojím obsahom alebo účelom prieči dobrým mravom“, teda či je inkludovaný pod tento pojem. Normatívna veta v ust. § 39 Občianskeho zákonníka „neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom ... sa prieči dobrým mravom“ obsahuje sankciu neplatnosti, ak niekto koná v rozpore so zákazom vyjadreným v tejto právnej norme. Normatívne vety v ust. § 42a Občianskeho zákonníka a § 15 ZKV, v prípade konania dlžníka, ak „ukráti uspokojenie svojich veriteľov“ neobsahujú sankciu neplatnosti ale sankciu vyjadrenú oprávnením veriteľov (v konkurze aj správca) domôcť sa určenia neúčinnosti právneho úkonu. Rozdielnosť týchto sankcií úplne zreteľne vymedzuje rozdielny právny význam právnych noriem v uvedených ust., preto podľa žalobcu nemožno považovať právny pojem „ukrátenie uspokojenia veriteľov“ za právny pojem, ktorý by bol prvkom triedy „rozpor s dobrými mravmi“. Námietka žalovaného v odvolaní o ukrátení veriteľov je preto právne bezvýznamná. Z uvedeného vyplýva, že námietka žalovaného, že súd právne nesprávne posúdil jeho skutkové tvrdenie, lebo mal vysloviť absolútnu neplatnosť právneho úkonu, lebo ním boli ukrátení veritelia úpadcu je právne nesprávna, lebo právna norma s takýmto správaním dlžníka spája sankciu neúčinnosti právnej normy ak sa jej veriteľ (a v konkurze správca) v zákonnej lehote žalobou dovoľá, a nie neplatnosti. Žalobca pritom poukazuje na právne názory najvyšších súdov, ktoré sa uvedenej právnej otázky týkajú (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 163/2007 zo 17.12.2008, rozsudky Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 Odo 1027/2006 z 1.7.2008 a sp. zn. 29 Odo 4139/2008 z 30.4.2009).

Ku skutkovým tvrdeniam žalovaného o okolnostiach vykonania právneho úkonu žalobca uvádza, že žalovaný nezobral do úvahy fakty a okolnosti predchádzajúce vyhláseniu konkurzu, vyslovil nepravdivú fikciu o stave podnikania úpadcu, o účele vkladu a na základe toho vyslovil hodnotenie správania úpadcu ako konanie v rozpore s dobrými mravmi.

Okolnosti vykonania právneho úkonu vkladu sa nedajú oddeliť od postavenia M. P. vo vzťahu k úpadcovi. Úpadca je spoločnosť, ktorá vznikla v roku 1991 delimitáciou závodu od šp. Stredoslovenské stavby. M. P. v prvej vlne kupónovej privatizácie a následne na akciovom trhu sám i za pomoci príbuzných nakúpil jej akcie a stal sa rozhodujúcim akcionárom vo výške cca 66% akcií. Tým bol ovplyvnený jeho vzťah k úpadcovi nielen ako akcionára, ale aj úsilím, ktoré vynaložil na nadobudnutie svojho postavenia. Ani samotný právny úkon vkladu sa podľa žalobcu nedá oddeliť od vyhodnotenia okolností, za ktorých bol vykonaný. V roku 1997 bolo ekonomické a právne prostredie iné. Rozhodnutie o vklade aj s jeho účelom realizovať podnikateľský zámer bolo schválené všetkými orgánmi spoločnosti. Účel bol teda dosahovanie zisku a nie úpadok ako tvrdí žalovaný. Žalobca má za to, že žalovaný v tvrdení, že vklad nehnuteľností je vklad podniku vychádza pravdepodobne z rozsudku Okresného súdu v Čadci sp. zn. 4Cb/25/2008-260 zo dňa 06.03.2008. Okresný súd v odôvodnení síce použil aj argument o prevode podniku, resp. prevode všetkých aktív. Otázka vkladu podniku ale nebola predmetom žaloby, ani žiadnych skutkových a právnych tvrdení účastníkov. Pre skutkový a právny záver, že či išlo o vklad podniku neboli súdu predložené právne relevantné skutočnosti a dôkazy. Odvolací súd sa vo svojom odôvodnení nestotožnil s takýmto právnym názorom prvostupňového súdu pri posudzovaní predmetu žaloby. Okrem toho, v danej veci žalovaný nepredložil žiaden dôkaz, z ktorého by vyplývalo skutkové zistenie a právny záver, že išlo o vklad podniku.

K námietke o nesprávnom posúdení žeriavov žalobca uviedol, že súd vykonal dokazovanie písomnými dôkazmi, ktoré obsahujú skutočnosti týkajúce sa povahy výrobných haly, jej funkcie aj s výrobným procesom, na ktorý je hala určená. Existencia žeriavov je medzi účastníkmi nesporná, ako aj účel na ktorý boli určené v rozhodnom čase prevodu vlastníctva haly, t. j. slúžil hale vo výrobnom procese výroby betonárskych výrobkov. Námietka žalovaného, že treba zistiť, či sa žeriavy dajú demontovať a či sú funkčné nemajú právny význam pre právnu otázku súčasť hlavnej veci. Ani skutočnosť, či boli žeriavy do haly vnesené nemá v danej veci význam, lebo význam pojmu súčasť hlavnej veci je určovaný povahou hlavnej veci - haly a vzťahom súčasť - žeriavov k hlavnej veci a nie tým, ako boli žeriavy priradené k hlavnej veci. Uvedené námietky preto nespochybňujú právny záver súdu, že žeriavy predstavujú súčasť haly v právnom význame tohto pojmu. Na tomto závere preto nič nezmení ani námietka, že žalovaný považuje odôvodnenie rozsudku za nepresvedčivé.

K okolnostiam podania žaloby žalobca uviedol, že žalovaný veci, ktoré sú predmetom tohto sporu zaradil do konkurznej podstaty. Konkurzný súd v uznesení sp. zn. 51-24K 312/98

zo dňa 14.01.2005 výzvu na podanie vylučovacej žaloby adresoval a doručil na meno a bydlisko osoby, ktorá bola štatutárnym orgánom žalobcu, nie na obchodné meno a sídlo žalobcu, hoci pochybnosť, či veci patria do podstaty (v zmysle ust. § 19 ods. 1 ZKV) a s tým súvisiace nároky iných osôb sa netýkali osoby štatutárneho orgánu žalobcu, ale žalobcu ako právnickej osoby, ktorá je zapísaná ako vlastník nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností. Ďalším dôvodom podania žaloby bola aj hrozba, že aj napriek takto doručenej výzve správca veci speňaží s nezvratnými právnymi dôsledkami. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobca ďalej poukázal na skutočnosť, že konkurzný súd vo výzve na podanie vylučovacej žaloby ako dôvod neuviedol neplatnosť právneho úkonu vkladu nehnuteľností, ale tvrdenie správcu o záložnom práve na týchto nehnuteľnostiach. Následne sa právnym úkonom vkladu nehnuteľností zo dňa 09.07.1997 zaoberal aj Okresný súd v Čadci sp. zn. 10C/26/2005 z 30.06.2005 a odvolací Krajský súd v Žiline sp. zn. 6Co/556/2005 zo 4.5.2007 a určili neexistenciu záložného práva. Tieto súdy vychádzali z právneho názoru, že uvedený právny úkon je platný. V danej veci sa žalovaný rozhodol zaradiť veci do podstaty z dôvodu záložného práva. Keď súd určil, že dôvod zaradenia neexistuje, tak žalovaný zmenil dôvod, pre ktorý trvá na zaradení vecí do podstaty. Žalobca nespochybňuje oprávnenie žalovaného zaradiť veci do konkurznej podstaty, ale považuje postup žalovaného za účelový, lebo nevyhodnotil vyššie uvedené skutočnosti, súdne rozhodnutia a právne názory, ktoré vyslovili a namiesto toho použil nedôvodné a nepodložené skutkové tvrdenia a nesprávnu právnú aplikáciu. Žalobca preto navrhuje rozsudok ako vecne správny potvrdiť a zaviazať žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec v rozsahu podľa ustanovenia § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že sú dané dôvody pre jeho zrušenie.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdne rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Vyjadruje to aj znenie ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa

pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozsudku by malo účastníkom konania dovoliť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní vo veci samej.

Súd prvého stupňa však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Iba takéto rozhodnutie je odvolacím súdom preskúmateľné a účastníkom umožňuje posúdiť postup súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil so žalovaným, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku nemožno zistiť žiadne vecné dôvody, pre ktoré súd prvého stupňa nevykonal žalovaným navrhovaný dôkaz, a to oboznámenie sa s podporným dôkazom rozsudku Okresného súdu v Čadci zo dňa 6.3.2008, č. k. 4Cb/25/2007-260, ktorý dôkaz predložil žalovaný. Tomuto procesnému právu žalovaného zodpovedá povinnosť súdu o vznesených návrhoch na vykonanie dôkazov rozhodnúť. Pokiaľ súd takémuto návrhu nevyhovie, vo svojom rozhodnutí má vyložiť z akých dôvodov vo vzťahu k hmotnoprávnym predpisom, ktoré aplikoval a k právnym záverom, ku ktorým dospel na základe skutkového stavu veci, navrhnuté dôkazy nevykonal (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Žalovaný podaním, ktoré bolo súdu prvého stupňa osobne doručené dňa 12.01.2009 (č. l. 345), navrhol vykonať dôkaz oboznámením sa s rozsudkom Okresného súdu v Čadci zo dňa 06.03.2008, č. k. 4Cb/25/2007-260, ktorý sa zaoberá namietanou platnosťou právnych úkonov. S týmto návrhom žalovaného sa súd vo svojom rozhodnutí vôbec nevyporiadal.

Z podaného odvolania ďalej vyplýva, že k porušeniu základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces napadnutým rozsudkom prvostupňového súdu došlo aj tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom súd vec nesprávne právne posúdil.

Podstata odvolacieho dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

Nesprávnym právnym posúdením veci v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. je mylná aplikácia (a výklad) právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť.

Žalovaný v konaní namietal, že právne úkony, ktorými boli prevedené sporné nehnuteľnosti z majetku úpadcu sú neplatné pre ich rozpor s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Obč. zák. je neplatný právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Rozpor právneho úkonu s dobrými mravmi v praxi je taký stav, že hoci úkon neodporuje zákonu ani ho neobchádza, je v rozpore s dobrými mravmi.

Občiansky zákonník, ani žiaden iný právny predpis bližšie nedefinuje obsah pojmu dobré mravy. V slovenskej i českej právnickej literatúre s určitými modifikáciami prevažuje názor, podľa ktorého sa za dobré mravy považuje súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú určitú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie a sú rozhodujúcou časťou spoločnosti uznávané. V rozpore s dobrými mravmi je právny úkon, ktorý nezodpovedá prevládajúcej mienke v spoločnosti o tom, aký má byť obsah právnych úkonov, aby bol v súlade so všeobecnými morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

Dobré mravy v práve majú prevažne interpretačnú funkciu a sú meradlom pre hodnotenie, či úkony alebo iné konanie zodpovedá všeobecným pravidlám slušnosti. Pri hodnotení súladu s dobrými mravmi, musia byť právne úkony posudzované z hľadiska konkrétneho prípadu, v danom čase, v danom mieste a vo vzájomnom konaní účastníkov právneho vzťahu.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že vyhlásenie o vklade nehnuteľností do spoločnosti N., s.r.o. nie je v rozpore s dobrými mravmi, voči S.-S. P. a.s., Ž., pretože ide o úkony, ktoré schválili všetky orgány spoločnosti.

Takýto záver súdu prvého stupňa je nepresvedčivý, nakoľko nemožno vyvodit' akými úvahami sa súd prvého stupňa riadil, ale je tiež nesprávny, pretože schválenie právneho úkonu orgánmi spoločnosti samo osebe ešte neznamená, že tento musí zodpovedať všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti.

Žalovaný v konaní namietal tiež rozpor právnych úkonov, ktorými bol prevedený sporný nehnuteľný majetok úpadcu s právnym predpisom a tiež zásadami poctivého obchodného styku (č. 1. 343 spisu), s ktorými námietkami sa súd prvého stupňa vôbec nevysporiadal, v dôsledku čoho vychádza tak jeho rozhodnutie ako z nesprávneho právneho posúdenia vecí, a tiež i z neúplne zisteného skutkového stavu a je predčasné.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici podľa § 221 ods. 1 písm. h/, písm. f/ O.s.p. a ods.2 zrušil a vec vrátil tomuto súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom s poukazom na ustanovenie § 224 ods. 3 O.s.p. rozhodne o trovách celého konania.

Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude opätovne posúdiť namietanú platnosť právnych úkonov v zmysle uvedeného zo všetkých žalovaných namietaných dôvodov, ktorá otázka ako prejudiciálna je rozhodujúca pre žalobcom požadované vylúčenie vecí z konkurznej podstaty.

Podľa § 226 O.s.p. je pre Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie, právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 21. decembra 2010

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mária Némethová